У вошані до віоперів — лицем до молоді!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N. J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюзу: 435-8740
— Тел. з Ню Йорку: —
BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXVIII. Ч. 219. TWO SECTIONS (SECTION I) ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 26-го ЛИСТОПАДА (NOVEMBER) 1971 No. 219. VOL. LXXVIII.

ТИСЯЧУ ДОЛЯРІВ НАЦІОНАЛЬНОГО ДАТКУ ЗІБРАНО НА ЛИСТОПАДОВІЙ АКАДЕМІЇ В ЕЛІЗАБЕТ

Елізабет, Н.Дж. (Ко). — Старанням місцевого Центрального Комітету Українських Національних Організацій — Відділу УККА, який вже довгі роки очолює інж. Мирон Пінковський, урочисто відзначено 53-ті роковини проголошення Західньої Української Народної Республіки. Академія відбулася в неділю 21-го листопада в місцевому Народному Домі. Відкрив академію інж. М. Пінковський, а святочну промову виголосив учасник Визвольних Змагань д-р Іван Козак. Концертова частина була виконана місцевим хором „Боян", що виступив у супроводі молодих бандуристів з Бавнд Бруку, під дириґентурою проф. Романа Левицького. Дальшу частину мистецької програми виповнили діти парафіяльної школи св. Володимира і молодь школи українознавства під проводом своєї управительки пані О. Мельничук та молодь з місцевої Пластової Станиці під проводом проф. М. Демчишина.

Увійшло вже в традицію в місцевій громаді, що в часі Листопадової Академії переводиться збірку Національного Датку. Про це всі присутні знають. В цьому році вислід цієї збірки був надсподівано дуже добрий. При кінці Академії референт УНФонду при місцевому Відділі УККА п. Михайло Хитра проголосив вислід збірки, що дала $1,005.00 (тисячу п'ять долярів). Одним з перших жертводавців був знаний громадянин п. Роман Слободяк.

— КОРОТКІ ВІСТКИ —

Середа, 24 листопада 1971

В АМЕРИЦІ

КОРПОРАЦІЯ ДЖЕНЕРАЛ МОТОРС звернулася до Комісії Цін з проханням дозволити їй встановити 3-відсоткову підвишку цін на продуковані нею авта моделі 1972 року. Мотивує корпорація пропоновану нею підвишку загальним збільшенням цін на різні сирівці і коштами деяких технічних поліпшень в автах. Автова продукція Дженерал Моторс становить більш як половину усіх продукованих у ЗСА автомобілів.

В УРУҐВАЮ відбудуться в неділю 28 листопада президентські вибори. У виборчій кампанії й боротьбі беруть участь, крім двох дотеперішніх партій „Національ" і „Кольорадос", ще такі політичні групи: „Широкий Фронт" — коаліція християнських демократів, комуністів і соціялістів, незалежний рух пов'язаний з терористичною організацією Тупамарос і ще дві ліві групи вихідців з інших партій.

ДВІ ВЕЛИКІ АМЕРИКАНСЬКІ НАФТОВІ КОМПАНІЇ ГОЛФ І ВЕСТЕРН передали один мільйон долярів до диспозиції індійського уряду на допомогу втікачам із Східнього Пакістану.

ЛАВА СУДДІВ ПРИСЯЖНИХ В МАНГЕТТЕНІ поставила в стан обвинувачення за крадіж і зловживання грошей 26-літню секретарку однієї нюйоркської фірми Дженні Янцен. Вона обікрала свого працедавця, власника фірми Пола Яновіца на суму 384 451 долярів, виписуючи на своє ім'я і складаючи на своє конто в банку кожного тижня суми від 250 до 8 250 долярів, закуповуючи для себе різні дорогоцінності вартости 41 000 долярів, купуючи ліжко за 3 600 долярів та доїжджаючи на працю винайнятою лімузиною з окремим шофером. Її працедавець їздив у той час до праці підземкою. Більшість украдених грошей панна Янцен передавала своєму „бойфрендові" для різного роду гри.

У СВІТІ

У ЗАХІДНІЙ НІМЕЧЧИНІ РОЗПОЧАВСЯ в минулий понеділок страйк 55.000 робітників автомобільних фабрик Даймлера - Бенца. Страйк погрожує поширитись на дальших 60.000 робітників автомобільного промислу, а коли до нього прилучаться робітники металюрґійного промислу, то він охопить понад 650.000 робітників. Вислід переговорів між працедавцями й робітниками в автомобільній і металюрґійній ділянках промислу буде прецедентом для робітників стально залізної, електричної й інших галузей важкого промислу. Автомобільні робітники хотіли підвишки винагороди на 11 відс., їм давали 4.5 відс., посередники пропонували 7.50 і працедавці згодилися, але робітники відкинули.

СОЦІЯЛЬНО - ЕКОНОМІЧНА РАДА ОБ'ЄДНАНИХ НАЦІЙ ПРИЙНЯЛА резолюцію про необхідність вжити необхідних реформ, які протиділяли б зростаючій в різних країнах світу злочинности молоді. Але та резолюція не подає, яких саме заходів треба для приборкання злочинности молоді, що проявляється в різних країнах усіх континентів. Вона найменша в Югославії, на Філіппінах і в Тунізії.

В ІТАЛІЇ ЗАСТРАЙКУВАЛИ продавці всіх газет на знак протесту проти арештування в Генуї, Міляно і Флоренції власників газетних кіосків за продаж порнографічних видань. Продавці газет твердять, що це справа цензури, а не їх, які дістають до продажу видавництва, що їх вони — продавці не мають права ані компетенції цензурувати.

У СТОЛИЦІ АФРИКАНСЬКОЇ РОДЕЗІЇ СЕЛСБЕРІ ЗАКІНЧИЛИСЯ затяжні розмови британійського міністра закордонних справ Алека Даґлес Гюма з біло - расистським прем'єром Аєном Смитом. Британія зірвала зв'язки з Родезією і Об'єднані Нації проголосили бойкот Родезії від 1965 року, коли-то тамошній біло - расистський уряд проголосив державну самостійність. Головною точкою спору був закон, що його схвалили собі білі правителі в Родезії, який всю тамошню управну землю ділить по-половині: половина для 250.000 білих мешканців і половина для 5 мільйонів чорних автохтонів. Переговори закінчилися порозумінням.

ЧЕРГОВЕ ЧИСЛО „СВОБОДИ" ПОЯВИТЬСЯ З ДАТОЮ 30-го ЛИСТОПАДА

З уваги на Свято Подяки, „Свобода" з датою 25-го листопада не появилася і також не появиться з датою 27-го листопада. Чергове число „Свободи" друкуватиметься в понеділок, 29-го листопада, з датою чергового дня, вівтірка 30-го листопада.

Сенат відкинув пропозицію на зменшення американських військ в Европі

Вашингтон. — Після гарячих дебат у вівторок 23-го листопада ц. р. Сенат ЗСА відкинув внесену і підтримувану ліберально-пацифістичними сенаторами, або т. зв. „голубами" пропозицію зредукувати на 60.000 вояків кількість американських збройних сил в Західній Европі, постановляючи передати її на вирішення Президентові, який, як відомо, уже висловив рішучі заперечення проти такого пляну. Була подана ця пропозиція, як додаток до законопроєкту про бюджет оборони в сумі 70.8 більйона долярів, що його Сенат схвалив 80 голосами проти 5. Схвалення Сенатом цього бюджету і відкинення пропозиції про редукцію збройних сил ЗСА в Західній Европі вважають черговою перемогою през. Ніксона в Конґресі. Група ліберальних сенаторів, програвши свій бій за редукцію військ в Европі, вирішила надалі зрезиґнувати із поданих і підтримуваних ними пропозицій пов'язати асиґнування на оборону ЗСА з передумовою виведення американських військ із В'єтнаму. Схвалив Сенат бюджет оборони в сумі на 2.7 більйона менше, як цього вимагав Уряд през. Ніксона і на 200 мільйонів менше, як на це погодилася Палата Репрезентантів, але водночас із цим пленум Сенату відкинув пропозицію сенатської бюджетової комісії зредукувати бюджет оборони на 3.3 більйона долярів. У висліді довгої дебати Сенат відкинув 56 голосами проти 31 також додатки, ініціятори яких вимагали встановлення межової суми у висоті 4 більйонів долярів для усіх аґенцій розвідчої служби. Висота бюджету цих аґенцій є державною таємницею, але в поінформованих долах вважають, що сума всіх видаткувань на розвідчу діяльність ЗСА виносить яких шість більйонів долярів.

Сенатська правнича комісія підтримує номінації на двох суддів Найвищого Суду

Вашинґтон. — Сенатська правнича комісія погодилася переважаючою більшістю голосів підтримати номінації през Ніксона на два опорожнені становища в Найвищому Суді і передати їх на схвалення пленумові Сенату. Номінація Луїса Ф. Повелла, мол., була підтримана всіма 16 членами комісії. Номінацію Вільяма Г. Ренквіста підтримали 12 членів комісії проти чотирьох. Згідно з повідомленням провідника сенатської більшости демократичного сенатора Майка Менсфільда, Сенат мав би вирішити остаточно справу цих номінацій ще перед тим, заки сесія Конґресу буде перервана. Вважають, що голосування в Сенаті над цими номінаціями відбудеться около 10 грудня ц. р. Проти номінації Повелла, в Сенаті, мабуть, опозиції не буде. Опонуватимуть ліберальні сенатори проти найменування Ренквіста. Дехто з противників Ренквіста буде намагатися відтягнути з допомогою довгих дебат номінацію обох суддів аж на найближчий рік. Проти номінації Ренквіста опонували такі ліберальні члени правничої комісії: сен. Бірч Бейг з Індіяни, Філіпп А. Гарт з Мишиґену, Едвард М. Кеннеді з Массачузетсу та Джон В. Тунні з Каліфорнії, заявляючи, що призначення Ренквіста на становище судді Найвищого Суду буде загрозою для принципів однакової справедливости для всіх людей й особистої свободи, заґарантованої Законом про Права.

Інж. С. Куропась і д-р В. Душник візьмуть участь у конференції в справі старших

Вашинґтон. — Як уже інформовано в „Свободі" з 17-го листопада, на спеціяльне запрошення президента Ніксона відбудеться тут 2-го грудня конференція знавців та репрезентантів громадянства, присвячена проблемам старших віком громадян. До участи в конференції — як інформовано — був запрошений та візьме в ній участь відомий наш лікар-громадянин з Північної Дакоти, д-р Антін Жуковський. Додатково інформують, що до участи в тій конференції були, крім д-ра А. Жуковського, запрошені і візьмуть в ній участь ще два інші громадяни українського роду, відомий наш діяч, попередній довголітній заступник головного предсідника УНСоюзу і тепер почесний член його Головного Уряду інж. Степан Куропась та редактор англомовних публікацій УККА д-р Володимир Душник.

Степан Гавриш переобраний на голову Окружного Комітету Відділів УНС у Філядельфії

Філядельфія, Па. — В неділя 21-го листопада ц. р. Окружний Комітет Відділів УНСоюзу Філядельфії та околиці відбув в залі УСТ „Тризуб" свої річні Загальні Збори, під час яких обрано Окружну Управу на чолі з перевибраним на голову Степаном Гавришем — головним радним і обласним організатором УНС.



Степан Гавриш

Збори відкрив С. Гавриш, а о. митрат Омелян Мицик провів молитву. До почесної Президії були запрошені о. митрат Омелян Мицик, головний предсідник УНС Иосип Лисогір, почесний член УНС та почесний голова Округи д-р Володимир Галан, головні контрольори проф. д-р Богдан Гнатюк і д-р Іван Скальчук, голова Лігай-Велійської Округи Аллентавн — головна радна пані Анна Гарас і голова Перт - Амбойської Округи інж. Омелян Граб.

Президію зборів обрано в складі: д-р Володимир Галан — голова, проф. д-р Богдан Гнатюк і д-р Іван Скальчук — заступник голови та пані Ірина Щерба — секретар. Номінаційну Комісію обрано

(Закінчення на стор. 4-ій)

Сенат схвалив джети для Ізраїлю — Уряд противиться

Вашингтон. — Пленум Сенату схвалив 23 листопада ц. р. 81 голосом проти 14 додаток до бюджету про признання Ізраїлеві 500 мільйонів дол. на військову допомогу, з чого 250 мільйонів дол. передбачено на купно американських джетів. Але Уряд не вважає цієї ухвали за зобов'язуючу а тільки як облегшення Урядові його дальшої поведінки в ізраїльсько-єгипетському спорі. Той додаток у користь Ізраїлю був спонзорований сенатором Генрі Джексоном, який зголосив свою кандидатуру на президента від Демократичної партії. 8 сенаторів з обох партій під проводом республіканського сенатора з Ню Йорку Джекоба Джевітса перевели в цій справі „бурхливу" поверх одногодинну розмову з державним секретарем Вілліямом Роджерсом, який стоїть на становищі, що признання в цьому моменті дальших бойових літаків Ізраїлеві перекреслило б американському Урядові можливість грати далі ролю посередника між Ізраїлем і Єгиптом. Тим часом ізраїльський уряд визнав, що треба брати поважно воєнну погрозу єгипетського президента Анвара Садата і тому Ізраїль знаходиться в стані воєнної готовости. Але 2 грудня прибуде до Вашингтону „приватно" ізраїльський прем'єр Голда Меір на наради з президентом Ніксоном і державним секретарем Роджерсом. Вона виступить теж у Клюбі Крайової Преси та у радіо-телевізійній програмі. До Ізраїлю прибули президенти двох чорних африканських держав, між ними президент Ніґерії генерал Якубу Ґавон, у посередницькій ролі, а в наступному тижні мають розпочатися в Об'єднаних Націях дебати над ситуацією на Близькому Сході. Щойно коли всі ці дипломатичні заходи заведуть — вибухне там наново війна.

Частини індійської армії вмаршували до Східнього Пакістану

Ню Делі. — Хоча індійський уряд не визнав офіційно, що частини індійської реґулярної армії вмаршували на територію Східнього Пакістану, проте однаково закордонні кореспонденти, як дипломатичні обсерватори потверджують цей закид Пакістану. Пакістанський амбасадор у Вашингтоні Навабзада Раза відбув 24 листопада у своїй амбасаді пресову конференцію, на якій назвав три індійські дивізії, які увійшли на територію Східнього Пакістану, й кілька повітів, що стали тереном тієї інвазії. З індійського боку тільки потверджено, що відбулися летунські бої, при чому — за твердженням пакістанців — кожна з сторін втратила по два літаки, а за індійським повідомленням — індійські літаки збили чотири пакістанські машини, втративши одну. На кордоні Західнього Пакістану й Індії спокійно, а тільки кордон у сторону Східнього Пакістану, який простягається довжиною 1.500 миль, став воєнною смугою. Східній Пакістан відмежований від Західнього широкою на 1.000 миль смугою індійської території. У Західньому Пакістані проголошено воєнний стан, але там все одно існує режим диктатури. Речник Державного Департаменту признав тільки, що на індійсько-пакістанському кордоні „зросла військова активність". Індійські війська пішли в допомогу бенґальським повстанцям із Східнього Пакістану. Джерелом конфлікту стали поведені західньо- пакістанським військом брутальні репресії проти східньо-пакістанських бенґальських автономістів, що спричинило втечу до Індії понад 8 мільйонів людей.

Пекін зайняв місце у Раді Безпеки ОН — атакує ЗСА і СССР

Об'єднані Нації. — У вівторок 23 листопада ц. р. відбулося перше засідання Ради Безпеки Об'єднаних Націй з участю новопризначеного амбасадора Комуністичного Китаю в ОН, Хуанґа Хуа. Кожний з 14-ох інших членів Ради Безпеки вітав китайського комуніста й висловлював надію, що його приявність спричиниться до розв'язування проблем по лінії миру. Названий комуно-китайський представник використав нагоду для затаврування „імперіялізму" „одної або двох суперпотуг", які - мовляв — „ведуть політику сили, переводючи аґресію, втручання до внутрішніх справ, підривних дій і контролі над чужими країнами і народами". Хуан Хуа не назвав ЗСА чи СССР за іменем, але не залишив сумніву, що він має власне їх на увазі. Сутнім предметом нарад Ради Безпеки була скарга Сенеґалю проти Портуґалії, якої війська буцім-то порушили сенеґальську суверенність від сторони підлеглої Портуґалії Ґвінеї. — Генеральна Асамблея обрала у тому самому дні 5 нових непостійних членів до Ради Безпеки, а саме: Індію, Ґвінею, Панаму, Судан і Югославію, на опорожнені місця після Польщі, Нікараґви, Бурунді, Сієрра Леоне і Сирії. У тому самому дні китайські комуністичні делеґати до Об'єднаних Націй влаштували прийняття для кругло 300 гостей із 50-ох різних держав. Запрошеними і приявними були американський амбасадор Джордж Буш і совєтський Яков Малік, але не запрошено представників Японії, Австралії, Нової Зеляндії, Ізраїлю, Еспанії, Портуґалії й Йорданії, які підтримали були американський внесок про дві китайські репрезентації в Об'єднаних Націях.

Пластова Станиця в Ню Йорку відбула 23-ті Збори

Ню Йорк (О.К.). — В неділю 21-го листопада ц.р. відбулися тут 23-ті з черги Загальні Збори однієї із найбільших у світі пластових одиниць, що нараховує сьогодні 617 членів. У проводі Пластової Станиці стояло досі 27 осіб, в тому 13 пластових сеніорів, 4 членів Пластприяту і 10 старших пластунів і пластунок, на чолі із пл. сеніором Романом Рогожою, як станичним. Усі члени станиці одержали завчасу поштою друковані звіти так, що на зборах звітував в доповненні усно лише станичний пл. сен. Роман Рогожа. Він схарактеризував стан пластової молоді в Ню Йорку під теперішню пору, звертаючи увагу на це, що мимо неґативних і змінних впливів окруження, наша дітвора і молодь має усі добрі прикмети характеру та вміє задержати свої правильні пластові засади життя. Він підкреслив, що успіхи Пластової Станиці були можливі

(Продовження на стор. 3-ій)

ГОЛОВА ПРОВОДУ ОУН ЯРОСЛАВ СТЕЦЬКО ВИСТУПИТЬ НА БЕНКЕТІ ООЧСУ

Ню Йорк. — У суботу й неділю 27-28 листопада 1971 р. тут в готелі Комодор при 42-ій вулиці й Лексінгтон евеню, відбудеться 16-ий ювілейний З'їзд Організації Оборони Чотирьох Свобід України, ООЧСУ, та одночасно — 3-ій З'їзд Об'єднання Жінок ОЧСУ. Головою Головної Управи ООЧСУ є мґр Іван Винник, головою Гол. Управи ОЖ ОЧСУ — п-і мґр Уляна Целевич. На бенкеті з нагоди з'їзду, що відбудеться в суботу о 7-ій вечора в тому ж готелі, із словом-привітом виступить колишній прем'єр Правління України з 1941 року, тепер президент ЦК АБН і Голова Проводу ОУН п. Ярослав Стецько. Він говоритиме про „Національно-визвольні процеси в Україні та їх питому вагу у світовій політиці".

Реєстрація делеґатів і гостей на З'їзд ООЧСУ - ОЖ ОЧСУ розпочнеться в суботу 27 листопада й триватиме від 9 до 10 ранку, о 10:30 — — відкриття З'їзду, під час якого виступить з привітом член ЦК АБН п-і мґр Слава Стецько, потім вибір Президії та дальші точки звичайного порядку ділових нарад із вибранням комісій та звітами керівництва окремо ООЧСУ і ОЖ ОЧСУ. Наради Об'єднання Жінок ОЧСУ відбуватиме окремо. Спільно для делеґатів обох з'їздів та гостей у неділю 28-го будуть прочитані доповіді: „Національно-політичне становлення в Україні і еміґрація" — проф. Іван Вовчук, та „Поет свободи духа і правди слова" — проф. Марія Овчаренко. Після доповідей учасники обох з'їздів заслухають окремо звіти комісій, затвердять бюджети Головних Управ на 1971-72 роки та заслухають і схвалять відповідні Резолюції.

На бенкеті-зустрічі ввечері в суботу передбачаються, крім виступу п. Ярослава Стецька, привіти та мистецька програма, в якій виступатимуть: оперова солістка Марта Кокольська-Мусійчук, хор СУМА „Жайворонки" під дириґуванням інж. Р. Степаняка, під акомпаньямент Т. Левицького, і письменник-гуморист М. Понеділок.

В Ню Йорку відбудеться концерт-маніфестація в поклоні М. Леонтовичеві

Ню Йорк (ікс) — Йдучи за закликом СКВУ вшанувати пам'ять великого сина України композитора М. Д. Леонтовича з нагоди 50-их роковин його трагічної смерти, Комітет Об'єднаних Американсько - Українських Організацій великого Ню Йорку під головуванням мец. Р. Гуглевича, згідно з предложенням представника АДУК в особі С. Вожаківського, постановив влаштувати великий концерт-маніфестацію в неділю 12-го грудня 1971 в залі Фешин Інституту при 24-ій вулиці о год. 4-ій пополудні.



Микола Леонтович

Для переведення мистецької і програмової частини цієї імпрези покликано до життя окремі Комісії: програмову (голова С. Вожаківський з допомогою директора хорів Е. Камінського, керівника сцени п. Польового та імпрезового референта при Об'єднаних Комітетах п. С. Чуми) і музикознавчу (голова — д-р І. Соневицький).

В концерті візьмуть участь вісім хорів, а саме „Прометей" з Філядельфії (дир. М. Длябога), „Думка" з Ню Йорку (дир. О. Берник), Хор Православної Церкви св. Володимира в Ню Йорку (дир. В. Завітневич), дівочий хор „Жайворонки" при Осередку СУМА в Ню Йорку (дир. Р. Степаняк), молодечі хори з Елизабет і Перт Амбой (дир. Р. Левицький), хори православних церков з Ірвінґтону (дир. С. Вожаківський), хор католицької церкви св. І. Хрестителя з Нюарку (дир. М. Добош) і хор „Гомін України" з Лонг Айленд (дир. Ю. Гураль).

Окрім індивідуальних виступів згаданих хорів, відбудеться спільний виступ хорів під дир. В. Завітневича, що виконає два твори М. Ле-

(Закінчення на стор. 3-ій)

З кінцем цього тижня відбудеться Крайовий З'їзд МУН

Лігайтон. Цієї суботи і неділі, 27 і 28 листопада, відбудеться тут на оселі ім. Олега Ольжича Крайовий З'їзд МУН — одної з найдавніших українських молодечих організацій в Америці, відомої колись під назвою Молодих Українських Націоналістів і тепер — Молоді Української Національности. З'їзд почнеться о год. 11-ій перед полуднем і в його програмі на перший день передбачені, крім відкриття, вибір Президії та Номінаційної і Резолюційної Комісій, відчитання протоколу з попереднього з'їзду, звіти уступаючої управи та дебати над ними, доповіді і привіти та пляни праці на майбутнє. В другому дні з'їзду передбачений звіт Номінаційної комісії та вибір нової управи, звіт Резолюційної комісії і схвалення резолюцій та закриття з'їзду.

УКРАЇНЦІ У ВІЛЬНІМ СВІТІ

НТШ ВШАНОВУЄ СТОЛІТТЯ НАРОДЖЕННЯ А. КРИМСЬКОГО

Ню Йорк. — Філологічна Секція НТШ влаштовує 27 листопада ц. р. в годині 5-ій вечером, в залі НТШ, 302 Вест 13 вулиця в Ню Йорку — Наукову Конференцію — для вшанування століття народження Агатангела Кримського, поета, письменника, історика української мови, орієнталіста та дослідника фольклюру. Конференцію відкриє проф. д-р В. Лев, а доповіді виголосять: проф. д-р П. Ковалів на тему „Акад. А. Кримський як мовознавець" та проф. д-р М. Овчаренко — на тему „Акад. А. Кримський — його літературна творчість". Конференція є призначена для ширшого загалу громадянства.

ЯРОСЛАВ СТЕЦЬКО У ЧИКАГО

Чикаго. — На вечері-бенкеті в Чикаго 5-го грудня в домі СУМА ім. М. Павлушкова головну промову виголосить Провідник ОУН і президент ЦК АБН Ярослав Стецько. Бенкет відбудеться заходами Організацій Українського Визвольного Фронту.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Subscription Rates: One year $18.00; six months $9.50; three months $5.00. For UNA members monthly 65 ¢

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Подякуймо Господеві

День Подяки, що його святкує щорічно американський нарід в останній четвер листопада, встановлено на тривку згадку про той перший день подяки, що його влаштували паломники в Плимуті у 1621-му році, дякуючи Господеві, що дозволив їм пережити найтруднішу зиму на новому континенті і діждатись перших багатих жнив. Проте, справа не в історії і не у формальностях, але у змісті і суті того, що охоплює Свято Подяки.

Людське життя і людська доля дуже химерні. Як чергується день з ніччю, а весна і літо з осінню та зимою, так і в житті людини чергується радість із смутком, добра доля із лихою, достаток з недостачами, здоров'я з недугами і саме життя зі смертю. Проте, мабуть, немає на світі людини, яка вірить у Бога і яка не мала б причин до вдячности Творцеві. Один протестантський проповідник описує вимовну в цьому відношенні подію, яку він пережив в індіянській оселі. Саме в той час в одній родині трапилося там велике нещастя, бо помер їх єдинородний маленький син. Зійшлися всі сусіди і під час похорону батько в молитві голосно дякував Господеві за те, що дав йому того сина і дозволив бодай кілька років радіти його ростом і розвитком. Усього ж того могло не бути, бо той син без Божої волі і ласки був би взагалі не народився.

Кожний з нас, у щасті й недолі, має за що дякувати Господеві. Це стосується не тільки до кожного з нас, але й до всієї громади. Згадаймо тільки один приклад. Ще недавно наша громада була розтерзана суперечностями всередині Української Католицької Церкви. Здавалося, що йдемо назустріч чорній ночі, бо суперечності почали шматувати вже не тільки громаду, але й поодинокі родини. І чи не можна вважати за справжню, велику ласку Божу останні події в Римі у зв'язку з відбутим у згоді і єдиномислії П'ятим Архиєпископським Синодом цієї Церкви. Чи не повинні ми за це дякувати Господеві?

Це тільки один із багатьох прикладів, бо їх кожна людина і кожна громада має безліч, має їх, як сказано, в щасті і недолі. Тож користаймо з Дня Подяки, щоб щирою молитвою та добрим ділом подякувати Господеві за всі ласки і щедроти, що про них знаємо і їх бачимо, як і за ті, з яких не здаємо собі справи.

Утопія пацифізму

Ніхто з людей із почуттям відповідальности не може закликати до війни в атомовій добі. Нещасна й невдала В'єтнамська війна ще більше скріпила антивоєнні настрої. Відомо, що зріст течій пацифізму й ізоляціонізму використовує комуністична дипломатія Москви і Пекіну, яка всіма способами силує Америку відкликати всі свої війська з Південної Азії й Далекого Сходу. Та сама гра йде проти перебування американських військ в Европі, якій нібито вже не загрожує ніяка небезпека, дармащо не говориться нічого про відкликання совєтських військ з Чехо - Словаччини, Східньої Німеччини, Польщі й Мадярщини.

Одночасно з миролюбною фразеологією тривають перегони у збросні, хоч йдуть затяжні совєтсько - американські торги про обмеження тих перегонів. Совєти продовжують насичувати Середземне море своїми військовими кораблями, а Атлантійський океан своїми підводними човнами з атомовими ракетами. Комуністичний Китай перевів недавно 12-ий з черги експериментальний атомовий вибух. Ще яскравіше заперечує пацифізм загострена ситуація на кордонах Індії й Пакістану, де вже йдуть бої, хоч формально ще війни не проголошено. Зате далі існує формальний стан війни між Ізраїлем і його арабськими сусідами, тільки з „тимчасовим перемир'ям" і з щораз новими погрозами відновлення стрілянини.

Всесвітня історія — це історія воєн і мирових договорів. Історія культури людства бере теж на увагу воєнні періоди, в яких припинявся чи завертав назад культурний процес. І коли сьогодні страх перед атомовою війною є найміцнішою підвалиною існуючого миру, то мариво нових воєн ніяк не щезло. Так звані „малі", „льокальні" й „регіональні" війни нібито „не рахуються", бо в них не вживається атомової зброї. Але не припиняться війни поки існує несправедливість у світі, поки існують силою уярмлені народи, поки існують наставлені на панування над світом диктаторські режими. Гасло „мир за всяку ціну" не тільки не ліквідує воєнної загрози, а — навпаки — збільшує її, бо практичну користь з нього мають власне держави й режими, що їх імперіялістичний характер провокує щораз нові війни.

МІЖ КАПІТОЛЕМ І БІЛИМ ДОМОМ...

ЗА НОВЕ ОБЛИЧЧЯ ЗБРОЙНИХ СИЛ

Недавно увійшов в життя закон про підвищення платень членам Американських Збройних Сил в небувалій висоті — третини дотеперішньої платні, для рекрутів на сто відсотків. Це сталося в часі, коли за підвишку платень інших федеральних урядовців висотою всього п'ять, вісім чи десять відсотків йде довга боротьба в Конгресі і між Конгресом та Білим Домом і часто кінчиться ветом Президента, коли діє „замороження" цін і платень і коли давно законом признану підвишку платень державним урядовцям (пересічно шість відсотків), що мала початись від січня 1972 р. — відкладено до липня. А проте, підвишка від трьох до ста відсотків для військовиків пройшла гладко і скоро.

Можна б думати, що це свого роду визнання важливости Збройних Сил і матеріяльне відзначення цієї важливости. В дійсності це признання, що військо в цій країні непопулярна професія, і треба матеріяльної заохоти, щоб зробити її більше принадливою. А це ще особливо тому, що йде в країні і в Конгресі змагання за те, щоб відхилити примусову військову службу і зробити її добровільною.

В цій країні, здається, ніколи не панував „чар однострою", як це бувало в Европі, мілітаризм як ідея чи світогляд були завжди в погорді. Останні війни, а особливо ця теперішня у В'єтнамі, далеко від власної землі і без відчування, що це славна оборона, а не агресія, організований плач матерів і інспірований часто дійсним агресором пацифістичний рух — все це створює в країні атмосферу, в якій важко боронити погляд, що сильна армія і обов'язкова військова служба необхідні для безпеки держави.

Кажуть нам ті, що близько стоять конгресових закулис, що ще не скоро матиме Америка повністю добровольчу армію: такі ще переважає вене відповідальности. Але боротьба, іноколи демагогічна, часто позначена популярними кличами й фразами, які мають помагати у виборчій кампанії, не вгаває. Вона була особливо голосна під час підготови теперішнього нового закону про покликання до військової служби.

Взір американської системи покликування до військової служби положено ще в 1917 році. Це не був часово обмежений закон, а радше був він, і пізніші, обмежений чотирма роками, після яких новий закон, ухвалений Конгресом, продовжував його діяння, часто змінюючи або доповнюючи. Останній такий закон (Мілітері Селектів Сервіс Ект) був ухвалений в 1967 році і кінчався 30 червня 1971 р. Від тієї дати аж до ухвалення нового закону дня 28 вересня 1971 р., не було правної підстави для покликування до війська. Новий закон продовжив обов'язок військової служби не на чотири роки, як це було звичаєм, а тільки на два, до 30 червня 1973 р. Не повелися намагання скоротити цей час до одного року, щоб таким чином вплинути на закінчення В'єтнамської війни. Але закон включає постанову (ст. 401) про те, що „є бажанням Конгресу, щоб ЗСА закінчили свої воєнні операції в Індо - Китаї в практично н а й коротшому часі". Це той закон призначив на перший рік 2.4 більйона долярів на платні, хоч Уряд пропонував малощо понад один більйон. Він передбачає два з половиною мільйони людей, як найвище число у чинній службі, зберігає систему льотерії для покликання до служби і т. п.

Дискусії в окремих комісіях Сенату і в Палаті Репрезентантів, а потім на пленумах були палкі: вони більшістю торкалися питання скасування примусової служби і введення добровільної професійної служби. Ця остання не мала ще шансів перемогти, але, як казав демократ, репрезентант з Мериленду: „Ми знаємо, що друга сторона зібрала досить сил, щоб продовжити примусове покликання до війська. Все, що ми можемо зробити тепер, це встати і спорити і критикувати цю безсенсову акцію, яка продовжить цю безсенсову, криваву, нечесну війну в Індо-Китаї..."

Консервативний сенатор з Арізони, сам генерал у резерві, колишній кандидат на президента, заявляв, що „казати молодій людині, як вона має провести кілька літ свого життя... це інвазія на його особисту свободу". А його колега з Сенату продовжив: „Примусова служба противиться кожній цінності і традиції, що зробили сильною нашу націю". І так ішли ліберальні голоси. Очевидно, в п е реслуханнях брали участь і різні „ліберальні" організації і, здається, представник одної з них, — можна не дивуватись, що він із Стемфордського університету в Каліфорнії, — на заміт, що можна не мати доволі добровільців в час війни, заявив: „Якщо люди не хочуть воювати, то це нарід каже — кінчіть війну". Не турбує його питання, чому 18-літні хлопці, які бояться воювати, мають бути голосом народу у такій життьовій справі.

Противників добровольчої армії в засаді не було. Ветеранські організації були за вдержання примусового покликання в засаді; інші керувались журбою про безпеку країни в наших обставинах і хотіли покищо продовжити обов'язкову службу. Говорив один конгресмен з Каліфорнії: „Який розумний молодий чоловік покине життя, сповнене пиття пива з колегами, відвідування кіна з дівчиною або довгого сну у вікенд, для того, щоб вибрати добровільно тверде і ригористичне життя з біганням по 20 миль щоденно, вартуванням по півночі, проди-

(Продовження на стор. 3-ій)

В. Гірчак

ЯК РОЗУМІВ М. ГРУШЕВСЬКИЙ УКРАЇНСЬКУ ДЕРЖАВНІСТЬ

Спадщина М. Грушевського така велика, що охопити її всю в газетній статті просто неможливо. Тим то я хотів би пригадати читачам „Свободи" з нагоди 38-их роковин його смерти, що припадають на 25 листопада, лише один невеликий цикл його газетних статтей, у яких він виклав своє розуміння української д е р жавности. Це ж бо те в його спадщині, як і в спадщині інших наших діячів 1917-1920-их років, навколо чого в нашій публіцистиці часто точаться дискусії. Ці статті М. Грушевського об'єднані спільним заголовком „Підстави Великої України", а кожна з них має свій заголовок: „Село", „Місто", „Державність", „Армія", „Нація"*. Уже з самих цих заголовків видно, що в цих статтях іде мова про основні проблеми, які будівничим нашої держави доводилось так чи так розв'язувати.

У статті „Село" Грушевський визначає своє ставлення до українського селянства, що його тоді вже українська інтелігенція не ідеалізувала так, як це було в другій половині XIX в., коли, як пише Грушевський, „українство й селянство стали (були) ніби синонімами". „І якось — се почулось виразно, — пише автор, — урвалась зв'язь з народом, власне, у блюстителів старих добрих традицій, старого випробуваного українського народолюбства і радикалізму, що так довго, добре і безсумнівно щиро говорили про права й потреби народу".

Грушевський запротестував проти такого зневажливого ставлення до селянства, вважаючи його за „фундамент, на котрім треба будувати все". Він радив не захоплюватись тими зразками, які дають західні революції й західні народи, де будувала буржуазія, а революційні елементи опирались на пролетаріят". Але він розумів, що й само селянство мусіло піднестися на вищий рівень, і з цією метою накреслив цілу програму для його культурного п і д н есення. „Публіцистика, школа, література, агітація живим словом, взагалі всі засоби повинні піти в тім напрямі, щоб підняти в селянстві самопочуття, навчити його дивитись на себе не як на послідніх людей, якими їх зробив старий режим, а як на хазяїв землі". А цими „хазяями землі" мали стати „отецькі сини", ті, що потім (після здобуття середньої освіти — В. Ч.) зістануться господарями, держатимуть у руках управу своєї громади, волости, самоврядування".

У статті „Місто" Грушевський визначав ставлення української держави до міст на Україні, що були складом своєї людности здебільшого чужонаціональні. А що цими чужинцями в українських містах були переважно росіяни, жиди й поляки, то він і розглянув ставлення до цих народів як до громадян української держави. До росіян як таких він присднав ще й „тоже малоросів" та потрактував їх як „найлегшу" групу, бо припускав, що частина з них вийде назад до „Великоросії", а частина „розпливеться в українському елементі". Але в ставленні до жидів він уважав потрібним розраховувати на постійні відносини чи, як він пише, „рахувати навіки". Запевняючи їм вільні можливості щодо їхнього національного життя, розвитку їхньої культури, він разом з тим вимагав від них льояльности до української держави. „Єврейське громадянство повинно якомога скорше визволитися з старих централістичних навичок, (увільнитися) від ідеології всеросійської єдности, від ролі наймитів обрусєнія, якими євреї були досі".

Чи не найтруднішими Грушевський уважав польсько - українські відносини. Він писав: „Тут на перепоні стоять, з одного боку, всякі історичні рахунки й претенсії, від котрих ніяк не може увільнитися польське громадянство, з другого — та незагоєна рана, яку завдала польському елементові на Україні соціяльна реформа" (скасування земельної власности польських дідичів — В. Ч.). У відносинах до поляків він убачав труднощі, що випливали із наданої їм, разом з іншими національними меншостями, національно - персональної автономії. Він передбачав, що ця „автономія може створити заброньовані фортеці, де засядуть елементи... настроєні шовіністично або вузько-націоналістично і творитимуть у нашім організмі тіла чужорідні"... Як вихід із цих труднощів Грушевський радив орієнтуватися на інтереси „трудового польського елементу, де він є, — поляків-селян, польського робітництва й продуктивної демократичної інтелігенції", оскільки, очевидячки, ці елементи могли бути суголосні народній владі України.

Як соціяліст - революціонер за партійною приналежністю, М. Грушевський у статті „Державність" покладав на українську державу „грандіозні завдання: не тільки зверхню охорону ладу й порядку, яку ставить собі буржуазна держава, хоч би й буржуазна республіка, а й переведення й поглиблення правдивого, послідовно розвиненого демократизму і можливе наближення до соціялістичного ладу, оскільки воно можливе в реальних обставинах кожного даного моменту, на кожнім новім щаблі нашого життя". „Ми всі, все свідоме громадянство повинні вважати се все своїм ділом, не випускати з своїх рук — і стати елементом державним!" — підкреслив він знаком оклику цей момент. Але разом з тим він не спускав з уваги й зовнішньої охорони української держави. „І знов таки її сили... охоронної п о в и нна пильнувати, як ока в голові, так само українська демократія". Дбаючи про поєднання інтересів справжньої демократії із зовнішньо - охоронною силою держави, Грушевський певною мірою орієнтувався на американський зразок. Він писав: „Американська демократія пережила тяжку, огняну пробу, поки дійшла до такої міцної консолідації на сім пункті. Українське громадянство переживає теж зараз тяжку школу".

Зважаючи на такий характер держави, М. Грушевський у статті „Армія" вимагав аполітичности армії, бож він знав уже і з досвіду, як „політиканство" в українській армії призвело до „її повного розкладу". Це слушна думка, бож армії, наприклад, у південноамериканських державах не допускають до встановлення демократичного ладу, скидають вибираних президентів тощо. Тим то й Грушевський перестерігав, щоб „армія не була чужорідним наростом на демократичнім тілі держави". Крім того, він вимагав: „Треба раз поставитись до армії не як до якоїсь свалки (смітника—В. Ч.), куди скидаються найменш цінні, ні на що краще непридатні елементи, а як до окраси держави й нації, її почесну варту, куди йде все, що найкраще, найбільше перейняте щирим, серйозним відношенням до держави"... „Треба, щоб кадрова старшина складалася з елементів ідейних, культурних, інтелігентних, — щоб ценз її не тільки спеціяльний, а й загальний був досить високий (вища загальна школа)"... Зважаючи на поширену тоді думку, що збройною силою держави може бути „всенародна міліція", Грушевський пише, що „відразу, при тій дезорганізації, яку ми маємо, і при тих небезпеках, які чигають на нас з усіх сторін, міліційна служба нас не забезпечить... і на якийсь час буде доконче потрібна хоч невелика, але добра, тверда, дисциплінована армія".

У підсумковій статті „Нація" М. Грушевський пише, що він „хотів зазначити тільки найголовніше, головні контури тої Великої України, задля котрої боролись ми ціле життя і задля котрої складали свої голови найкращі сини її в останній війні", деталі — „се діло спеціялістів з різних сфер життя". Добившись політичного визволення, український нарід повинен „знайти себе", вияснити свої відносини до життя й його завдань... „випростуватись" і розглянутися в нових умовах життя розумними, незасліпленими, неупередженими очима". А відтак Грушевський додає в цій статті, „що як у сфері соціяльній нам ніяк не можна збиватися з дороги, вказаної нам нашим минулим і сучасним складом життя, так само і в сфері нашої культури ми теж не повинні квапитись на проторені шляхи західнього життя, на його шабльони".

Таку Україну і такий характер української нації він поєднував навіть з певними месіяністичними завданнями. Ув іншій своїй статті, уміщеній у збірнику перед

(Закінчення на стор. 3-ій)

---

* Я користуюсь виданням: Михайло Грушевський, „Вибрані праці", зібрав і упорядкував матеріяли Микола Галій, видання Головної Управи ОУРДП, Ню Йорк, 1960 р.

З НАШИХ БУДНІВ

ПОДВІЙНИЙ СОБОРНИК

В це Свято Подяки можна теж подякувати небесним силам і за те, що повітряні пірати вже не крадуть так часто і так багато літаків, як це раніше бувало, можна б сказати — на денному порядку. Хлопці трохи присіли, відав налякалися тих маршалів, що служать у спеціяльній такій поліції для охорони літаків. А мені здається, що вони, ці пірати, мають найбільшого мойра перед нашим Ігорем Раковським, солістом оркестри „Амор", який, поза сезоном, є також за такого маршала і літає з великою пістолею між Америкою й Европою. І хто б цього сподівався, з такого Ігоря, як співає під зоряним небом Союзівки „Намалюй мені ніч", то виглядає так солодко, так романтично, подумаєш — херувимчик! А причепить збоку револьвера — то го-го! Муха не сідає!

Виглядає покищо так, що наші туристичні агенції не мусять корисгати з допомоги таких маршалів ні з великими пістолями, ані з малими. Досі, славити Бога, якось їм щастило, що на їхніх подорожних жадні пірати не нападали, ні повітряні, ані сухопутні, ані білі, ані чорні, ані червоні... Люди вертаються живі, цілі й здорові, а то й бувають випадки, що в такою туристичною групою вертається назад одна чи й дві особи більше, ніж виїхало туди, на Україну.

Ось я вам наведу конкретний факт: два роки тому один мій приятель-лікар видавав заміж свою доню і зробив їй оригінальний шлюбний дарунок — зафундував молодятам пошлюбну подорож на Україну. Може через рік часу після того я зустрів обох молодят на Союзівці — щасливих, розпроміненних, як обоє спільними зусиллями попихали дитячий візочок, а в ньому розкішного, може двомісячного, як говорить Понеділок, „карапуза"...

Розуміється, я привітав молодих батьків з родинним прибутком, розцілувався, як звичай велить, з молодою мамою, та й кажу:

— Ну, ґратулюю вам за цього малого американця!

А тут гордий тато говорить:

— Перепрашаю вас, пане добродію, він — не американець! Він соборний українець.

— Як це так? — питаю, — та ж він хіба народився тут, в Америці?

— Так, — відповів гордий тато, — народився в Америці, але зачав родитися в Україні, і то в Києві, в готелі „Україна". Так що він, прошу пана, подвійний соборник.

— О, якщо так, — говорю, — то я моцно перепрашаю і звертаю гонір до кишені, як казали колись у Львові...

Я потис маленьку ручку подвійного соборника і сказав:

— Вітай на клаптику України, дорогий земляче з цілої України! Рости великий та здоровий і дай, Боже, щоб тебе ніколи в житті жадні пірати не гайдженкнули!

Ікер

ЧИТАЙТЕ УКРАЇНСЬКІ КНИЖКИ І ГАЗЕТИ, БО ЧАСТЕ ЧИТАННЯ ВЕДЕ ДО ПРОСВІТИ, А ПРОСВІТА — ЦЕ СИЛА

Панас Феденко

МИНУЛО ПІВСТОЛІТТЯ

ЗИМОВИЙ ПОХІД АРМІЇ УКРАЇНСЬКОЇ НАРОДНОЇ РЕСПУБЛІКИ 1919-1920 РР.

(2)

Як глибоко впливала большевицька пропаганда на українців та інші народи, показують факти: до большевицької партії пристав Юрій Коцюбинський, син письменника Михайла. До большевиків пішли члени Центральної Ради Євген Неронович, Олександер Шумський та інші. Грузини - Сталін, Орджонікідзе, вірменин Мікоян та інші, татарин Куйбишев, латиш Рудзутак, фін Куусінен, кримський татарин Ібрагімов, литовець Снєчкус, поляки — Дзержинський, Мархлєвський і багато інших. Захоплені ідеєю світової революції, ці комуністи вірили, що з перемогою комунізму настане „нова земля і нове небо"...

Вони стали більшими російськими патріотами, ніж самі росіяни. Дехто пізніше прозрів, але не було вже вороття.

Уряд УНРеспубліки приступив до мирових переговорів з Центральними Державами в Бересті з великими сумнівами. 9-го лютого 1918 р. мировий договір був підписаний. Для Центральних Держав то був „хлібний мир". Коштом України уряди цих держав хотіли здобути перемогу у війні проти Англії, Франції та Америки. Уряд УНРеспубліки, що проголосив широку земельну реформу на користь селянства, був невигідний політиці Центральних Держав: вони надіялись дістати більше збіжжя, м'яса, коней від великих земельних маєтностей. Тому уряд УНРеспубліки „мусів зникнути", як писав генерал Людендорф. Влада великих землевласників, на чолі з Павлом Скоропадським, хоч мала назву Українська Держава, мала бути підпорою для відновлення царської єдиної неділимої Росії. Великий український патріот, невтомний „будитель" нації Євген Чикаленко писав у листі 22 травня 1920 р. про режим Скоропадського:

„Він відвернув народ від українства". Збройною силою, якої передовою частиною був полк Січових Стрільців у Білій Церкві, відновлено Українську Народну Республіку в листопаді 1918 року. Але Україна опинилася ще в тяжчій ситуації, ніж була в році 1917-му. Душа народу була збаламучена, запаморочена через 7 місяців поміщицького режиму. Немало повстанців, що виступили на боротьбу, прислухалися до московської пропаганди, мовляв, треба, щоб на Україні була „радянська влада", бо Українська Народна Республіка „запродалася капіталістам". Нестор Махно на Запоріжжі, отаман Зелений на Київщині, от. Григоріїв на Херсонщині казали, що вони за „радянську владу". Не розуміли, що „радянську владу" Москва перетворила на диктатуру комуністичної партії.

Величезної шкоди наробила Україні інтервенція французів і греків на нашому узбережжі Чорного моря: в Одесі, Миколаєві, Херсоні розташувалося чуже військо з додатком ватаг російських монархістів. Ціль була відома: почати похід на Москву, щоб відновити царську імперію. Цей плян викликав глибоку кризу й розклад в армії УНРеспубліки, а в народі збільшив прихильність до большевиків. В тих трагічних обставинах волю до боротьби репрезентували нечисленні організовані сили армії УНРеспубліки і ті політичні групи, що вірили в пробудження народних мас до пізнання своїх інтересів, після гіркого досвіду російської окупації.

Ця надія не була помилкова: в березні 1919 р. перейшов через лінію фронту Антін Драгомирецький, діяч групи українських соціял-демократів, що відкололися від Української Соціял-Демократичної партії і назвали себе „незалежними". Вони пробували коляборувати з російськими окупантами, але не мали успіху. Драгомирецький нам казав, що Москва числилася з ними тільки тому, що є армія УНРеспубліки. Він радив нам триматися далі.

В червні 1919 р. „незалежники" почали повстання проти російської окупації на Київщині, поставили ультимат, щоб призначений з Москви „уряд совєтської України", на чолі з Християном Раковським, покинув територію України „протягом 48 годин"... В липні 1919 року з боями прийшли до Жмеринки відділи повстанців з Херсонщини. То були недобитки війська от. Григорієва, що підняв повстання проти Москви за самостійну Україну. Махно убив Григорієва підступом. На чолі вірних Григорієву вояків став Юрко Тютюнник, і він повів їх на злуку з армією УНР.

Поки це діялося на просторах Наддніпрянщини, переживала трагедію Західня Область УНРеспубліки. Не мавши зброї, Українська Армія і уряд мусіли відступати на схід за Збруч, бо несила була оборонитися перед військами ген. Галлера, що було прислане з Франції через Німеччину в травні 1919 р. На невеликому просторі Поділля й Волині дві армії і два уряди зійшлися для дальшої тяжкої боротьби за державність в обставинах, коли цілий світ не хотів ніякої України і вороже ставився до нашого прямування — бути вільним, незалежним народом.

II

De l'audace, de l'audace et encore de l'audace!
(Відваги, відваги і ще відваги). Дантон, один із провідників Великої Французької Революції 1789 р.).

Два уряди України в невеликому місті Камінці над Смотричем на невеликій території (большевицькі полки деколи були від нашої столиці на 25 кілометрів!) — це був політичний дивогляд і абсурд. Адже ж 22 січня 1919 р. в Києві проголошено, що розірвані ворогами території України навіки зливаються в одній державі — Соборній Українській Народній Республіці. Революційний парлямент України — Трудовий Конґрес, — в якому взяли участь теж делегати Галичини, Буковини та Закарпаття, затвердив об'єднання своїм Універсалом. Однак довга розлука народу, розділеного кордонами окупантських держав, дала себе взнаки, коли уряди — Східньої і Західньої України зустрілися в Камінці.

Уряд Наддніпрянщини був винесений нагору масовим народним рухом. У тому русі велику вагу мали соціяльні кличі, особливо ж прямування селянства удержати в своїх руках землю, здобуту боротьбою і кров'ю від проганих „панів". Страх утратити здобуту землю заставляв наддніпрянських селян навіть прислухатися до пропаганди большевицької партії, яка твердила, що тільки комуністи мають силу, щоб не допустити повороту великопанського режиму.

Народні українські маси, що були до кінця 1918 р. під Австрією, не зазнали таких суспільно-політичних потрясень. Вони бачили перед собою ворогів, що хотіли після розпаду Австро-Угорщини накинути українцям свою владу: польську, румунську, угорську. Большевицька пропаганда до них ще не доходила. Тому легше було створити в Західній Області УНР армію і адміністрацію.

В Ню Йорку відбудеться концерт-маніфестація...

(Закінчення з 1-ої стор.)

онтовича „Козака несуть" та „Ой, зійшла зоря". Коротку доповідь виголосить культурно - мистецький референт Об'єднаних Комітетів в Ню Йорку композитор І. Соневицький, а відповідно приготовані резолюції відчитає п. С. Вожаківський. В день концерту-маніфестації по українських церквах відправляться Богослужби з виконанням релігійно - літургічних творів М. Леонтовича.

Музикознавча Комісія вирішила ближче познайомити американський світ з ім'ям нашого композитора тим більше, що „Щедрик" Леонтовича міцно закорінився в американській різдвяній традиції. В тому напрямі пороблено вже відповідні заходи, щоб влаштувати Леонтовичівську виставку в одній з більших ню-йоркських бібліотек і виєднати окрему програму в радіо з виконанням творів Леонтовича.

В рамах відзначення пам'яті М. Леонтовича Музикологічна Секція УВАН в ЗСА вшанує композитора окремою конференцією з доповіддю проф. д-ра І. Соневицького.

Леонтовичівські святкування заплановані на велику скалю, бо ж сама ідея велика. Тут йдеться про те, щоб гідно відзначити нашого геніяльного композитора, що трагічно згинув з рук большевицького вбивника, заманіфестувати перед вільним світом про нищення нашої культури та її діячів російським комунізмом, виявити фальшування історичних фактів, зв'язаних з життям і творчістю М. Леонтовича та доказати, що „Щедрик" Леонтовича — це продукт великого українського талану.

Тому Комітет Об'єднаних Американсько - Українських Організацій великого Ню Йорку закликає все наше громадянство до масової участи в цьому небуденному концерті - маніфестації.

Пластова Станиця в Ню Йорку відбула 23-ті Збори

(Закінчення зі стор. 1-ої)

завдяки дружній співпраці членів станичної старшини, кружка Пласт-прияту з пані С. Косович на чолі, а зокрема усіх впорядників і впорядниць, що віддають стільки часу, посвяти та серця, щоб допомогти виховувати пластове новацтво і юнацтво на чесних і характерних членів української спільноти. Після звіту пл. сен. Р. Рогожі і звіту з перевірки праці членів станичної старшини, який подав голова Станичної Ради пл. сен. Володимир Дармохвал, відбулася дискусія над звітами у висліді якої одноголосно уділено абсолюторію уступаючому проводові. На внесок голови Номінаційної Комісії, яка працювала під проводом пл. сен. Юліяна Гошовського, присутні вибрали станичну старшину на 1971/1972 рік у майже незміненому складі під проводом пл. сен. Р. Рогожі як станичного і пл. сен. Павла Дорожинського, Галину Хамулу та ст. пл. Андрія Ластавецького як його трьох заступників. Зборами проводив пл. сен. Павло Дорожинський, голова Крайової Пластової Старшини в ЗСА, а секретарювали пл. сен. Евстахія Гойдиш і пл. сен. Ольга Михайлів. 23-ті Загальні Збори Пластової Станиці відбулися у великій і привітливій залі відновленого Пластового Дому, при 140 Другій Евеню в Ню Йорку.

Президент УНР відвідав Рочестер

На запрошення Управи Т-ва Прихильників УНРади, президент УНР в екзилі, Микола А. Лівицький відвідав Рочестер, Н. Й., і в неділю 31-го жовтня ц. р. о 4-ій год. по полудні виголосив у Народному Домі доповідь про міжнародну політичну ситуацію та про нашу визвольну боротьбу. Головне завдання Українського Державного Центру — сконсолідувати всі групи, які стоять на самостійницьких і соборних позиціях і заперечують співіснування і капітулянство перед маріонетковим урядом на Україні, призначеним Москвою й чужим нашому народові без усіляких реалітетів. Президент говорив про 7-му Сесію, яка має відбутися в 1972 р., про проведення в життя громадсько-виборчого сектору з платників національного податку, 22-го січня, про притягнення молодших сил до політичної праці.

Відкриваючи збори, голова Т-ва Прихильників УНР, М. Білок представив присутнім Президента. Всі зустріли його дружніми оплесками. До президії увійшли: настоятель церкви св. Покрови, прот. М. Куданович, голова Т-ва М. Білок, заступник голови, М. Лялька, голова ОБВУА, д-р Л. Рубінґер, голова ОДВУ, М. Білик та організаційний референт Головної Управи Т-ва сприяння УНР в Канаді, А. Попільнюк.

Зібрані з великим зацікавленням прослухали доповідь, а вкінці задавали багато запитань, на які президент Лівицький давав пояснення.

Збори закінчили співом національного гимну „Ще не вмерла Україна".

О год. 8-ій розпочалося прийняття-вечеря на честь достойного гостя. Перед вечерею о. прот. Куданович прочитав молитву, а голова Т-ва Білок запропонував присутнім піднести тост за здоров'я Президента й проспівати йому многоліття.

Опісля, голова Т-ва представив присутніх представників організацій.

Представники організацій вітали Президента й заявляли свою льояльність до Державного Центру.

Перед закінченням вечері, голова Т-ва подякував Президентові за його відвідини та підніс йому дарунок від Т-ва по-мистецьки вироблений тризуб з державним прапорчиком, на бронзовому постаменті, роботи члена Управи Т-ва, Григорія Мельника.

Від жіноцтва, п-і Вовк подарувала Президентові статуетку Божої Матері та вишивку, отриману зі Львова.

Довголітня членка Т-ва і щедрий жертводавець для Державного Центру УНР, Христина Шиш піднесла М. А. Лівицькому китицю живих квітів.

В заключному слові, Президент дякував за увагу до себе й за цінні подарунки.

Вечерю закінчено молитвою подяки й співом „Не пора, не пора!"

М. Б.

— КОРОТКІ ВІСТКИ —

ЛІДЕР СОЦІЯЛІСТІВ В ЯПОНІЇ ЗАКИНУВ прилюдно Америці, що вона потайки зберігає на японській території склади атомової та хемічної й біологічної зброї. Японські соціялісти й інші „ліві" ведуть кампанію проти ратифікації нового договору з ЗСА, який передбачує зворот Японії Окінави, але дає Америці право надалі зберігати там морсько - летунську базу, без атомової зброї.

В ІЗРАЇЛІ ПЕРЕВЕЛИ одноденний страйк протесту лікарі, обурені переслідуванням збоку ортодоксійних жидів - фанатиків, які вважають, що ведення автопсії померлих противиться ролігійним догмам.

НАД ПІВДЕННИМ БІГУНОМ ПЕРЕЛЕТІВ американський пілот Елджін Л. Лонг. Він вилетів 5 листопада ц. р. з Вудсайду в Каліфорнії, а останнім його етапом був 20-тигодинний лет з Пунта Аренас в Чіле почерез Антарктиду до підарктичної американської морської бази. Той сам пілот раніше перелетів був понад північним бігуном.

У СЕЛІ КЛЕМЕРІ У ФРАНЦІЇ ЖИВЕ 61-річний римо - католицький духовник Мішель Коллін, який вірить, що він є леґальним папою, а Павло УІ неправно привласнив собі цей титул. Мішель Коллін заснував свій власний „Ватикан". Найцікавіше, що 10 французьких духавників і 5.000 вірних підтримують його в тій його манії.

66-РІЧНА ПАНІ М. ДЕҐАДІ ВИРІШИЛА ще попоїздити автомобілем і для цього здавала іспити. Вона наїхала в Олбріджі, Ог., на друге авто, що стояло біля хідника, а потім в'їхала в будинок, в якому містилось управління для видачі прав на керування автом. Після таких вправ п-і Деґаді дістала посвідку, що вона не здала іспитів.

ВЛАСНИКІВ ДВОХ ВЕЛИКИХ БУДИНКІВ у Гремерсі Парк міські власті покарали на 12 000 долярів кожного, бо вони намагалися виселити квартирантів, щоб на місці старих домів збудувати нові, з дорогими помешканнями. Щоб вигнати квартирантів, власники пустили в частину помешкань майже забезців людей із притулку наркоманів, переривали постачання води, електрики тощо. Скінчилася та справа солідною грошовою карою.

ПОСТАЧАННЯ МОЛОКА ДЛЯ КРАМНИЦЬ У НЮ ЙОРКУ було припинене у вівторок 23 листопада ц. р. внаслідок страйку робітників молочних заводів і возіїв молока. На страйк вийшло 3 600 робітників і возіїв, членів Міжнародного Братства Погоничів та Комітету Робітників Молочної індустрії.

Доповідь д-ра К. Савчука в Гартфорді, Конн.

Гартфорд. — Проф. д-р Константин Савчук з Тенафлай, Ню Джерзі, автор багатьох статтей історично-політичного характеру, доповідав в неділю 14-го листопада ц. р., з рамени 5-го Відділу ООЧСУ в УНДомі на тему: „Міжнародна політична дійсність і Україна". Д-р Савчук належить до вихованої вже поза межами України, нашої молодої наукової ґенерації. Студії свої закінчив в Колюмбійському університеті, де й отримав докторат, а тепер є професором історії у Сейнт Пітерс коледжі в Джерзі Сиґі.

В доповіді, що її відкрив голова Відділу Петро Шагай прелеґент насвітлив детально розвиток історичних подій під час II світової війни та нестійкий політичний період у світі після неї. Розглянув основно мілітарні спроможности — Америки, Совєтського Союзу та комуністичного Китаю на протязі останнього тридцятиріччя, — підкреслюючи при тому, що хоча і Совєтський Союз і Китай є сьогодні атомовими силами, Америка була і надалі залишається наймогутнішою потугою світу, про що добре знають, сказав доповідач, і Москва і Пекінґ.

В загальному згадав помилки американської закордонної політики супроти Східньої Европи і Китаю, який безпотрібно втрачено у користь комуністів. Вказав на теперішні труднощі, як зовнішнього так і внутрішньо - політичного порядку та на досить складні економічні проблеми З'єдинених Стейтів Америки, зазначивши при цьому, що не краще мається справа в тому відношенні і в Совєтському Союзі.

Присвятив досить часу ферментам в імперії СССР, а головно в Україні, та сказав, що сьогоднішня інтеліґенція відважно обороняє права України.

Далі проаналізував сьогоднішню заплутану і парадоксальну міжнародну політичну ситуацію, і на тлі цієї аналізи сформулював можливості визволення України.

Прелеґент окреслив завдання української еміґрації та її відношення до сучасних трагічних процесів в рідному краю. Він вважає, що виховання молоді та розбудова наукових центрів, як Гарвард і інші, будуть запорукою утривалення нашого буття за кордоном та конкретною допомогою Україні. Після доповіді були запити, на які прелеґент давав відповіді.

Іван Ковальчин

ЛИСТУВАННЯ РЕДАКЦІЇ

ВШ. С. Г., Торонто: Дякуємо за увагу, вістки і витинки з місцевих газет, що нам дуже пригодились. Не забувайте про нас і в майбутньому.

ВШ. С. П., Чикаго: Дякуємо за спростовання і доповнення до вістки про Листопадове Свято. Але, замість Ваших заввагі до вістки, ми радо надрукували б оригінальний допис про „Юний Хор" та його талановиту диригентку.

ВШ. П. С., Ню Йорк: Думаємо, що Ви у своїх заввагах до „Свідчень Ібраґіма" робите далеко дальшейдучі висновки щодо самого Ібраґіма, ніж він їх висловив у поодиноких справах. Дякуємо за увагу, але не надрукуємо.

ВШ. К. К., Фінікс: Дякуємо за листа і пригадку. На тему Зимового Походу ми одержали багато матеріялів і їх поступово використовуємо. Можливо, що прийде черга на Ваш спогад, хоча в цій хвилині ми ще самі не знаємо.

ВШ. Н. Р., Чикаґо: Статтю про те, що „Швець завинив, а кравця повісили" ми одержали і, можливо використали б інформаційним порядком, але не думаємо, що можна б прислужитись добрій справі Вашими висновками. Остаточно, для порозуміння завжди потрібно бодай двох, отже ті, що порозуміваються у Вашій громаді, навряд чи солідаризуються з писаннями автора „1000-годинного дня".

ВШ. Р. М. Б., Рочестер: Дякуємо за згадку: „У сороковий день"... Проте, допис не тільки циклостилево помножений, але також висланий 4-го листопада, отже у 74-ий день... А втім, в ньому повторено багато з того, про що в „Свободі" вже була мова, також на сторінці Об'єднання мистців сцени.

ВШ. Пані Г.Я., С.Х., та П.Л.; Ню Джерзі: Ми одержали Ваші голоси (два писані тією самою рукою) про відносини у Вашій парафії. Ми не думаємо, що в інтересі усіх Вас було б виносити Ваші суперечності на сторінки преси. Допис, до якого відносяться Ваші голоси, тих суперечностей не заторкував. Боже, нам єдність подай!

ВШ. К. Ц., Дітройт: Не мавши можливости дати Вам вияснення до української транслітерації усіх американських чи англійських назв, відповімо тільки коротко: в українській транслітерації тих назв ми стараємось з одного боку можливо точно віддати їх вимову, а з другого боку намагаємось передати їх транслітерацію найбільш зближено до оригінальної. Транслітерація деяких імен і назв уже прийнялася в нашій літературі і до цього пристосовуємося.

ЗА НОВЕ ОБЛИЧЧЯ ЗБРОЙНИХ СИЛ

(Продовження зі стор. 2-ої)

ранням крізь джунґлі і взагалі"...

Справді, це добрий аргумент, коли молодою людиною керує тільки „розум", а не почуття обов'язку, і коли цей „розум" диктує йому гулянки і спання, а не бачить, що для забезпеки на його право на гуляще життя треба оборони системи, в якій це право можливе.

Підкреслювали, що коли принукою для добровільної служби мають бути тільки гроші, може безробіття через брак освіти і веселе життя, яке хочуть запевнити добровольцям, то наша оборонна сила може зійти до збиранини бідних, неосвічених і примітивних людей. Чи можна на такій армії полягати в скруті? Але тенденція йде в напрямі добровольчої збройної сили.

Вже тепер започатковано так званий проєкт „Волар" (концепт модерної добровольчої армії) на чотирьох армійських базах і деяких базах інших родів зброї. З одного боку там багато більше нагоди випити пиво, можна носити довше волосся, можна щоночі гуляти у власному клюбі з „ґов-ґов ґерлсами", як там завжди на поготівлі; там спеціяльні автобуси кружляють уночі по місту, збираючи підпитих вояків, щоб не мусіли вони вести самі своїх авт; там доступ до командира вільний для нарікань, там спроваджують з доповідями відомих осіб, зокрема і крайньо лівих. З другого боку там тренінґ багато цікавіший, більше в ньому розмаїтости і „фану"; там відновлені бараки, смачніша їжа і краща лікарська опіка. Вже звітують, що там менше випадків утечі, менше нарікань, кращий настрій. Тільки одного не звітують: чи краща бойова готовість? Бо кінець-кінцем це ціль і суть кожної військової служби.

юст

Олег Бак - Бойчук

ПЕРЕД З'ЇЗДОМ МУН

Уже з кінцем цього тижня відбудеться у нас черговий з'їзд МУН — Молоді Української Националістів. Спершу виглядає це таки лиш внутрі важною подією, але вона рівнож це якийсь із відтинків нашого організованого громадського життя. Значна ця подія хоча б і тим, що це діється в організації нашої молоді, яка за два роки обходитиме сорок років свого існування. Вона впродовж десятиліть сповняла свою статутову місію, всебічною активністю здобула поважні успіхи, головно у вихованні кадрів молодих діячів, які сьогодні беруть участь в нашому організованому житті, вела допоміжну роботу у визвольній боротьбі на рідних землях, поширювала серед своїх членів снагу боронити людських та національних прав нашого народу, беручи за основу демократичні здобутки та свободу людини в ЗСА.

Багато із членства МУН під час другої світової, корейської та в'єтнамської воєн із зброєю в рука боронили вольностей своєї країни із вірою, що це рівнож і змагання за українські права та усіх волелюбних народів. Тому в ідеалізмі МУН-унівців є велика доза універсальної ідеї формування нового світу на народоправних засадах та пошанівку гідности кожної людини. — За це з-поміж них чимало наложили своїми молодечими головами на різних фронтах.

Багато знатних та видатних діячів в нашому громадському і політичному житті в Америці і Канаді це вихованки нашої організації.

На протязі десятилітніх зусиль нашої організації були різні вияви організаційної натуги, різно виявлялась послідовність у вихованні нових кадрів, всяко ми проявлялись в нашому громадському житті, але ми завжди існували, діяли так, як нам ставало сили.

Упродовж тих десятиліть існування нашої організації на сцену життя вже приходить третє покоління. Обставини та атмосфера виховання прибирає різні, навіть дуже скомпліковані форми. І в цілу широчінь стає видним та вимогливим бути нам і надалі в нових і змінених обставинах дієвими, організаційно спаяними, виховно загартованими на тих самих засадах, які безмала сорок років тому стануло твердими вуглами нашого статуту. Бо хоч міняються люди та обставини, серед яких формуються нові покоління, загальнолюдські ідеали залишаються такі самі. Треба діяти, змагатися та служити великим нашим ідеям.

Олег Бак - Бойчук

ЯК РОЗУМІВ М. ГРУШЕВСЬКИЙ УКРАЇНСЬКУ ДЕРЖАВНІСТЬ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

розглянутим циклом, — у статті „Велика Україна" він написав, що, збудувавши Велику Україну такою, як він, Грушевський, її уявляв, „український нарід зможе сказати перед світом, що він послужив загальному ділу людства". Але він відкидав ідею „одности російської революції або всеросійської демократичної федерації".

Я рясно зацитував тексти Грушевського, щоб читачі мали перед очима його автентичні висловлювання. Але я, зрозуміла річ, не міг навести чи переповісти усе багатство його думок, це тим більше, що ці проблеми Грушевський так чи так розглядає і в інших своїх статтях. А ці його думки випливали з тодішніх умов, це було тоді актуальне. Але з огляду на те, що за 50 років важких струсів, що їх пережив український нарід, чимало з цієї спадщини Грушевського стало лише історичним надбанням, певним етапом у розвитку української політичної думки. Адже ясно, що після того, що большевики знищили українське селянство, українське майбутнє будувати на самому селянстві вже не можна. „Найлегша" для Грушевського проблема взаємин з росіянами тепер стала грізним мементо для українського народу, оскільки росіяни свідомо й пляново колонізують Україну.

Жиди мають уже свою державу і намагаються вирватися з того комуністичного „раю", що його вони допомагали створити. Поляків з майже усіх українських земель „репатрійовано" до Польщі.

Але чимала частина думок Грушевського зберігає актуальність і для нашого часу.

ДИРЕКТОР СОВЄТСЬКОЇ РАДІО - ТЕЛЕВІЗІЙНОЇ ОРКЕСТРИ ВТРАТИВ своє становище в 10 хвилин після того, як його зверхники довідалися, що він хоче виїхати до Ізраїлю. Не відомо, чи 41-річний Юрій Арновіч, жидівського роду, хотів поїхати до Ізраїлю, як турист, чи переселитися туди і зректися дуже доброї професійної праці в СССР.

З Краю наспіла сумна вістка, що наша Найдорожча
МАМА, БАБУНЯ І ПРАБАБУНЯ

бл. п.

МАРІЯ СТЕЦЮК з БАРАНИЛІВ

в Гнилицях, Збаразького повіту, упокоїлась у Бозі на 95-му році життя, 18-го листопада 1971 року.

В глибокому смутку залишені:

син — ПЕТРО з дружиною БОГДАННОЮ
донька — АННА МІЩЕНКО з мужем МИХАЙЛОМ
внуки — ЮРІЙ з дружиною ДАРІЄЮ
правнуки — МАРКО І КРИН
внука — ОЛЬГА з мужем БАБ
правнуки — ФРАНКО І МИХАСЯ
дочки — СТЕФА І НАСТАСЯ — в краю
4 внуків і 6 правнуків в Україні

Замість квітів на свіжу могилу
сл. п. Всечеснішого о. ВОЛОДИМИРА БУКА
складають по 25.00 долярів (разом 50.00 долярів) на „Церкву в Потребі"

родина БІЛОВУСИ і
родина КОСАРЕВИЧ

З глибоким сумом повідомляю Рідних, Друзів і Знайомих, що ненадійно відійшов у Вічність мій Незабутній ЧОЛОВІК

ДАНИЛО ВАРФОЛОМІЙОВИЧ КРАВЧЕНКО

знаний співак-бандурист, колишній в'язень совєтських концтаборів на Колимі.

Дружина — АНТОНІНА

Степан Гавриш переобраний на голову Окружного Комітету Відділів УНС у Філядельфії

(Закінчення зі стор. 1-ої)

з 5 осіб в складі: мгр. Василь Колінко, мгр. Михайло Ковальчук, Петро Щерба, Семен Лупацій і Йосиф Хома.

Звіти уступаючої управи попереджено вшанованням пам'яти померлих трьох секретарів приналежних до Округи, а саме: проф. Володимира Басюка, Григорія Тимчія й інж. Тихона Тищука. Рівнож вшановано пам'ять 359 Вояків української Армії, розстріляних большевиками 21-го листопада 1921 року під Базаром.

Уступаючий голова Округи Степан Гавриш у звіті провів аналізу поодиноких ділянок праці Округи, яка обєднує 37 Відділів з 7.225 членами. Він згадав про посвячення прапору Округи, що відбулось 6 червня, про участь членів управи Окружного Комітету в громадсько-суспільному житті міста Філядельфії і околиці, інформував про радіопередачі Округи. У звітовому році Округа здобула 447 членів і заняла третє місце в табелі Союзових Округ. При тому назвав найбільш успішних секретарів-організаторів, а таких було 20 осіб. Звіт голови доповнили секретар Петро Тарнавський і касир Іван Даньківський.

Від Контрольної Комісії мгр Іван Скочиляс зреферував перевірку діловодства секретаря та касира і поставив внесок уділити уступаючій управі абсолюторію з признанням, що учасники зборів схвалили одноголосно.

Головний предсідник УНС Йосип Лисогір порушив багато актуальних справ союзового і суспільно-громадського характеру. Він інформував про організаційний і фінансовий стан цілости Союзу, згадав про Союзівку, будову союзового дому. Заторкнув також останні потягнення в УКЦеркві, і згадав про свою останню поїздку до Риму та про зустріч з Верховним Архиєпископом Кардиналом Йосифом Сліпим.

В імені Номінаційної Комісії мгр Михайло Ковальчук запропонував склад нової Управи в такому складі: д-р Володимир Галан й інсп. Осип Бакай — почесні голови, Степан Гавриш голова, о. митрат Стефан Біляк, пані Ірина Щербак і Федір Петрик — заступники, Петро Тарнавський — секретар в українській мові, Богдан Грищишин — секретар в англійській мові, Іван Даньківський — касир, інж. Іван Скіра — референт зв'язків, Іван Книгицький — референт імпрез. — З уряду до Екзекутиви входять головні контролери проф. д-р Богдан Гнатюк і д-р Іван Скальчук. — Члени управи: інж. Михайло Нич, мгр Михайло Ковальчук, Мирон Карбівник, проф. Стефан Шилкевич, інж. Андрій Заброцький, Микола Лялюк, Йосиф Хома, Семен Лупацій, Михайло Хомин, Іван Бабяк, Михайло Куриляк, і Андрій Кушнір. — До Контрольної Комісії обрані: мгр Іван Скочиляс — голова, мгр Василь Колінко, Іван Головко, Михайло Мартиненко і Михайло Глова — члени.

Після вибору нової управи голова С. Гавриш зложив подяку в імені членів новообраної управи за довір'я і вибір, та подав плян праці на біжучу каденцію. Він інформував, що Округа плянує відбути Союзовий День весною в Трентоні, відзначити 30-річя існування Філядельфійської Округи, а найважніше — здобути першенство в союзовій родині Округ.

Голова Лігай-Велійської Округи пані Анна Гарас і голова Перт-Амбойської Округи інж. Омелян Граб вітали збори в імені своїх Округ та бажали першенства Філядельфійській Окрузі. Цього самого бажали головні контролери д-р Богдан Гнатюк і д-р Іван Скальчук.

Щоби ті заяви про першенство не залишились тільки побажанням, то голова Округи С. Гавриш вручив головному предсідникові Й. Лисогорові дарунок з „міста братньої любови" 52 аплікації нових членів, забезпечених на загальну суму 105.000 дол. Аплікації зложили Відділи: 45, 83, 173, 231, 239, 245, 248, 324, 339, 362, 375, 388, 397, 422, 430.

В дискусіях, запитах та побажаннях взяло участь 17 осіб, які заторкнули ряд важливих і актуальних справ.

Наради, в яких взяло участь 55 осіб від заступлених 29 Відділів, закінчено молитвою, яку провів о. митрат Омелян Мицик, а тому, що це був день св. Михайла, то для всіх присутніх Михайлів відспівано многоліття і зложено побажання. Опісля відбулась спільна гостина-перекуска, яку приготовила Управа Округи.

УКРАЇНЦІ У ВІЛЬНІМ СВІТІ

ВИСТАВКА ГРАФІКИ З УКРАЇНИ

Пластовий Курінь „Буривєрхи" в Клівленді влаштовує виставку графіки з України, яка відбудеться в суботу 27-го листопада від години 2-ої по полудні до 10-ої вечером і неділю 28-го листопада від год. 10 зранку до 8 вечером 1971 р. в Вест Сайд Федерал Сейвінґс при Рідж Род на Пармі.

„Буривєрхи" вложили багато зусиль в підготовці цієї виставки. Всі експонати зібрані з приватних колекцій в Америці і Канаді і начисляють разом приблизно 70 графік. Заступлені в виставці є знані нові мистці в Україні — між іншим артист графік Касіян, Софія Карасса Корбут (Півень), Ю. Логвин (Останні воли), маляр, Остафійчук (Ми гуцули), Ярослав Музика (Мати і дитина) та Богдан Сойка (екс лібріс).

УЧЕНЬ ПРОФ. М. ЗЕРОВА

Буенос Айрес. — Учень українського поета і літературознавця проф. М. Зерова, естонець Гейн Цернаска виступав у домівці Українського Клюбу в Буенос Айресі з доповіддю на тему „Леся Українка в Естонії". Доповідь була ілюстрована деклямаціями з творів поетки. Відомий в Аргентині журналіст і літературознавець п. Гейн Цернаска вчився у професора М. Зерова, в Київському Університеті. М. Зеров загинув на засланні.

ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

АННА ВОЛЕНСЬКА — членка УНС Відд. 64 Т-ва Тараса Шевченка в Патерсоні, Н. Дж., померла 28-го жовтня 1971 р. на 43 р. ж. Нар. в Fair Lawn, N.J. і стала членкою УНС в 1946 р. Полишила в смутку мужа Йосифа, доньку Пат, сина Йосифа мол., 2 братів.
Вічна Їй Пам'ять!
І. Бурий, секр.

ПИЛИП РОМАНІВ, член УНСоюзу Відд. 292 Б-ва св. Ів. Хрестителя в Дітройті, Міш., помер 30 жовтня 1971 р. на 83 р. ж. Нар. в Україні і став членом УНС в 1917 р. Полишив у смутку дружину Марію, 4 синів: Івана, Григорія, Василя, Мирослава 2 доньки: Стефанію і Рузю і 11 внуків. Похорон відбувся 2 листопада 1971 р. на цвинтарі Holy Sepulchre, Southfield, Mich.
Вічна Йому Пам'ять!
П. Федик, секр.

ЯРОСЛАВА КОГУТ, членка Т-ва „Згода", Відділ 20 в Гемтремк, Міш., померла 10 вересня 1971 р. на 52-ому році життя. Покійна народилася 1918 р. в С. Переволочне в Україні. Залишила у смутку мужа Евстахія, синів Юрка, Романа і Володимира, дочку Христю та брата Стефана Сахна. Похорон відбувся 14 вересня 1971 р. на цвинтарі Мавнт Олівет в Дітройті, Міш.
Вічна Їй Пам'ять!
Р. Куропась, секр.

ДМИТРО ПЛЕВІЧ, довголітній член Т-ва Український Поступовий Клюб, Відділ 70 в Джерзі Сіті, Н.Дж., помер 10 вересня 1971 р. на 80 році життя. Покійний народився в 1889 р. в селі Вусятин, Україна, і став членом УНСоюзу в 1915 році. Залишив у смутку дружину, сина Стефана, дочку Анну та двох внуків. Похоронений на цвинтарі в місцевості Іст Гановер, Н.Дж.
Вічна Йому Пам'ять!
Мих. Жук, секр.

МИКОЛА КУЩАК, член Відділу 316, Т-ва Український Народний Дім в Рочестері, Н.Й., помер 10 вересня 1971 р. на 51-ому році життя. Покійний народився в 1920 році в Люблинцю Старому, пов. Любачів в Україні і став членом УНСоюзу в 1957 році. Залишив у смутку дружину Марію, сина Івана та дочку Марію. Похорон відбувся 13 вересня 1971 р. на цвинтарі Голи Сепалкер в Рочестері, Н.Й.
Вічна Йому Пам'ять!
Управа

АЛЬБІНА ЯРИЧ, довголітня членка Т-ва ім. о. А. Гончаренка, Відділ 204 в Ню Йорку, померла 14-го вересня 1971 р. на 78-ому році життя. Покійна народилася в 1893 р. в Мартиновї Новім, Західня Україна стала членом УНСоюзу в 1925 році. Залишила у смутку дочку Францес і сина Вільяма. Похорон відбувся 18 вересня 1971 р. на цвинтарі Мавнт Олівет в Квінс, Н.Й.
Вічна Їй Пам'ять!
Василь Палідвор, секр.

ОЛЕНА АНДРІЙЦ, членка Відділу 235, Б-тва св. Михаїла в Россфорді, Огайо, померла 15 вересня 1971 р. на 48-ому році життя. Покійна народилася в 1923 році в Донорі, Па., і стала членкою УНСоюзу в 1968 році. Залишила у смутку матір Анну і брата Юрія. Похорон відбувся 17 вересня 1971 року на цвинтарі Форт Мейґс в Перрісбурґу, Огайо.
Вічна Їй Пам'ять!
Михайло Бобер, секр.

КАЛИНА ДЕРКАЧ, довголітня членка Б-тва св. Стефана, Відділ 221 в Чікаго, Ілл., померла 15 вересня 1971 р. на 66-ому році життя. Покійна народилася 23 березня 1905 р. в селі Космирин, пов. Бучач в Західній Україні, і стала членкою УНСоюзу в 1950 році. Залишила у смутку мужа Василя, дочок Наталію, Анну, Марію і Надію, сина Івана і Богдана і десятеро внуків. Похорон відбувся 18 вересня 1971 р. на цвинтарі св. о. Миколая в Чікаґо, Ілл.
Вічна Їй Пам'ять!
Т. Шішкула, секр.

СЕМКО ГРИНЧИШИН, член Т-ва „Згода", Відділ 20 в Гемтремк, Міш., помер 20 вересня 1971 р. на 82-ому році життя. Покійний народився в 1889 р. в с. Майдан, пов. Золочів в Західній Україні. Залишив у смутку дружину Нелі, сина Володимира, дочок Катерину і Марію та одинадцятеро внуків і одного правнука. Похорон відбувся 23 вересня 1971 р. на цвинтарі Мавнт Олівет в Дітройті, Міш.
Вічна Йому Пам'ять!
Роман Куропась, секр.

РОБЕРТ БРУС ЗАНКО, довголітній член Т-ва „Запорозька Січ", Відділ 355 в Ст. Джозеф, Мізурі, помер 21 вересня 1971 року на 17-ому році життя. Покійний народився в 1953 р. в Ст. Люїс, Мізурі, і став членом УНСоюзу в 1958 році. Залишив у смутку своїх батьків, сестру Марішу, бабцю, двох вуйків, чотири вуйни і десять кузинів. Похорон відбувся 23 вересня 1971 року на цвинтарі Мавнт Олівет в Ст. Джозеф, Мізурі.
Вічна Йому Пам'ять!
Семен Гасяк, секр.

ОЛЕНА КОВТУН, довголітня членка Т-ва ім. Ів. Франка, Відділ 193 в Милвокі, Виск., померла 21 вересня 1971 р. на 76-ому році життя. Покійна народилася 13 червня 1895 р. в Україні і стала членкою УНСоюзу в 1929 році. Залишила у смутку синів Михайла і Івана, дочку Олену, двадцятеро внуків, чотири правнуків і дальшу родину. Похоронена на цвинтарі Кальварія в Милвокі, Виск.
Вічна Їй Пам'ять!
Катерина Ен Гарріс, секр.

ОРЕСТ ЯШКО, довголітній член Б-тва св. Стефана, Відділ 221 в Чікаго, Ілл., помер 26-го вересня 1971 р. на 26-ому році життя. Покійний народився 29 січня 1945 року в Німеччині, і став членом УНСоюзу в 1949 році. Залишив у смутку дружину Ольгу, батька Миколу, матір Павлину та сестру Ірину. Похорон відбувся 29 вересня 1971 р. на цвинтарі св. о. Миколая в Чікаго, Ілл.
Вічна Йому Пам'ять!
Т. Шішкула, секр.

ЙОСИП ШИСЬКИЙ, довголітній член Т-ва ім. Маркіяна Шашкевича, Відділ 94 в Гемтремк, Міш., помер 28 вересня 1971 р. на 74-ому році життя. Покійний народився 1897 року в селі Заболоті, пов. Перемишль, і став членом УНС в 1925 році. Залишив у смутку дружину Анну, дочку, трьох синів, п'ять внуків і шість правнуків. Похорон відбувся 1-го жовтня 1971 р. на цвинтарі Олівна Гора в Дітройті, Міш.
Вічна Йому Пам'ять!
Л. Васько, секр.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНСОЮЗУ

НЕДІЛЯ, 28 ЛИСТОПАДА 1971 р.

ТРЕНТОН, Н. Дж. Місячні збори Т-ва Запор. Січ — 245 Відд. о год. 2-ій по пол. в залі Укр. Правосл. Церкви св. Тройці при 824 Adeline St. Проситься чл. прибути на збори. — М. Голінко, голова, М. Мартиненко, секр.

СУБОТА, 4-го ГРУДНЯ 1971 р.

ОЗОН ПАРК, Н. Й. Річні збори Т-ва Вільна Україна — 200 Відд. о год. 7-ій веч. у залі при 97-ій Аве. і 87-ій вул. На порядку: вибір управи на 1972 рік. Проситься чл. прибути. — Л. Валук, секр.

ДІТРОЙТ, Міш. Річні загальні збори Т-ва гет. І. Мазепи — 183 Відд. о год. 3 по пол. в УНДомі при вул. Мартін. На порядку: Звіти членів Управи, Конт. Ком., делегатів до Укр. Т-ств, дискусія над звітами та вибір управи на 1972 р. Проситься чл. прибути. Збори відбудуться в будь-якій правосильній кількості присутніх. — Д. Кошильовський, гол., В. Костик, рек. секр., М. Декун, заст. гол., П. Залуга, фін. секр., А. Спольський, кас.





